

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/27/2013
Identifikačné číslo spisu: 8711010369
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2013
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2013:8711010369.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvinenej Y. V. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. mája 2013 v Bratislave dovolanie obvinenej Y. V. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 5. decembra 2012, sp. zn. 3 To 26/2012 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvinenej Y. V. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo 6. februára 2012, sp. zn. 5 T 94/2011 bola obvinená Y. V. uznaná za vinnú zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 28.2.2009 sa spoločne s H. V. a M.I. dohodli, že od poškodeného K. Q., nar. X.X.XXXX, bytom W. N., ul. U.. XXX, vymámiu nejaké peniaze pod zámienkou, že Y. C. ich zabije, zastrelí, vypáli im domy, pričom Y. V. bola v telefonickom kontakte s H. V. a M.I. a počas vzájomných telefonátov sa tvárila, že obaja rozprávajú s Y. C., kde v mieste trvalého bydliska K. Q., v jeho rodinnom dome H. V. a M.I. ho takýmto spôsobom nútili a hrozili mu, aby išiel vybrať z banky peniaze, na druhý deň 1.3.2009 na ich opätovné K. Q. v ranných hodinách okolo 09.00 hod. vybral v OC MAX v Poprade, v pobočke U. banky finančnú hotovosť vo výške 3 000,- €, pričom Y. V. aj v tento deň bola v telefonickom spojení s H. V. a M.I., kde následne v čase okolo 10.00 hod. po vystúpení H. V. a M.I. z taxíka na parkovisku pred hotelom Gerlach, na ul. Hviezdoslavovej v Poprade a po tom, čo H. V. a M.I. K. Q. lúpežne prepadli a to tak, že H. V. tohto chytil za vlasy a udieral päťou do hlavy najmenej trikrát, čo využila M.I. a poškodenému pri tom, ako sa bránil, z vnútorného ľavého náprsného vrečka zimnej pánskej vetrovky vybrala finančnú hotovosť vo výške 3 000,- € a to 6 ks bankoviek nominálnej hodnoty 500,- €, Y. V. prijala od nich 1000,- €, čím takto bola K. Q. spôsobená škoda v sume 3 000,- €, pričom k zraneniu K. Q. nedošlo.

Za to bola odsúdená podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Tr. zák. a § 38

ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, pričom jeho výkon jej bol podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienenčne odložený a zároveň uložený probačný dohľad nad jej správaním s tým, že podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. sa jej určila skúšobná doba v trvaní 4 (štyroch) rokov. Súbežne s tým jej bola podľa § 51 ods. 4 písm. g/ Tr. zák. uložená povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Na podklade odvolania podaného prokurátorom Krajský súd v Prešove rozsudkom z 5. decembra 2012, sp. zn. 3 To 36/2012 podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obvinenej Y. V. podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, pričom na výkon uloženého trestu ju podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Dňa 12. marca 2013 bolo okresnému súdu doručené dovolanie obvinenej Y. V. podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. Heleny Knopovej.

V dovolaní obvinená Y. V. argumentovala tým, že rozsudkom krajského súdu, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol v ustanovení § 39 ods. 1 Tr. zák. porušený zákon v neprospech obvinenej Y. V., pretože napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití hmotno-právneho ustanovenia, čím boli naplnené dôvody dovolania (nešpecifikovala ktoré, zrejme mala na mysli dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a keďže podľa jej názoru bol obvinenej uložený trest mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby, tak tým došlo aj k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.)

Obvinená Y. V. v dovolaní sčasti zopakovala svoju predchádzajúcu argumentáciu použitú v odvolacom konaní a ďalej v texte podrobila prísnej kritike odôvodnenie krajského súdu o nepoužití moderačného ustanovenia podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., pričom následne zdôraznila potrebu správnej interpretácie tohto ustanovenia z hľadiska jeho zmyslu a účelu. Podľa názoru obvinenej Y. V. boli v predmetnej veci produkované viaceré dôkazy v prospech obvinenej umožňujúce vyvodiť záver o existencii mimoriadneho dôvodu spočívajúceho buď v okolnostiach prípadu alebo v pomeroch páchatelky a tým aj zákonných dôvodov použitia mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Z uvedených dôvodov obvinená Y. V. navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 5. decembra 2012, sp. zn. 3 To 26/2012, bol porušený zákon v ustanovení § 39 ods. 1 Tr. zák. v neprospech obvinenej Y. V., aby zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu vo výroku o treste a sám vo veci rozhodol tak, že by obvinenej Y. V. uložil pôvodný trest takého druhu a v takej výmere, ako jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Poprad.

Spisový materiál Okresného súdu Poprad sp. zn. 5 T 94/2011 spolu s dovolaním obvinenej Y. V. bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky riadne predložený na rozhodnutie 16. mája 2013.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal predložený spisový materiál i dovolanie obvinenej Y. V. a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že dovolanie je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť, lebo je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež dovolací súd) úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zjavné, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení §

371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Platí tiež, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, teda ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Obvinená Y. V. v posudzovanej trestnej veci uplatnila vo vzťahu k výroku o treste dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a písm. h/ Tr. por. V rámci oboch uplatnených dôvodov zhodne argumentovala v podstate tým, že v trestnej veci obvinenej Y. V. nebolo pri ukladaní trestu použité moderovacie ustanovenie podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa už viackrát v minulosti zaoberal otázkou, či nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Keďže v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu ohľadom tejto otázky dochádzalo k rozdielnym výkladom zákona, trestnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zaujalo na zasadnutí konanom 14. júna 2010 zjednocujúce stanovisko sp. zn. Tpj 46/2010, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky číslo 1/2011 pod poradovým číslom 5.

Podľa uvedeného stanoviska sa hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu svojou povahou a významom primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery uvedeným v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť „pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste.

Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenej nebol uložený trest za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák., v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným

zákonom za trestný čin, z ktorého bola obvinená uznaná za vinnú.

Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. nezakladá žiadny dovolací dôvod.

Na základe vyššie uvedeného právneho záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v trestnej veci obvinenej Y. V. dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. evidentne naplnené neboli, preto s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej Y. V. na neverejnom zasadnutí uznesením odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.